

Jaciment romà de Monistrolet

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Nucli de Monistrolet. E. del terme
Emplaçament A l'entorn de l'església i la rectoria de Santa Maria de Monistrol
Alçada: 314

Coordenades:

Latitud: 41.73002
Longitud: 1.76061
UTM Est (X): 396923
UTM Nord (Y): 4620543

Classificació

Número de fitxa 08178 - 133
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Paleocristià Medieval Visigot Romà
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: No excavat
Protecció Legal
Observacions protecció: AEA.Catàleg bens protegits 2014 (num. 22)
Número inventari Si CC AA
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08177A00400029
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017--21
Data de registre de la fitxa: dv., 03/07/2020 - 02:00

Descripció

Jaciment romà detectat per troballes superficials de materials arqueològics. J. Piñero ja donar a conèixer les troballes al PEP (1993) i a la revisió de la carta Arqueològica (1994). Per una banda, eren visibles diversos fragments de tegula i de dolium identificats com a material de reble a la façana nord de la rectoria. D'altra banda, es van recollir diversos fragments de dolium i quatre fragments de ceràmica sigil·lata al camp d'ametllers situat al costat de llevant del camí d'accés a Monistrolet, a uns 100 metres al nord de l'església de Santa Maria de Monistrol (fitxa 13)

L'any 2002 es va realitzar una campanya de prospeccions a diversos municipis del Bages dins el projecte "Prospeccions als Monistrols del Bages" amb motiu d'esclarir l'origen del topònim Monistrol i verificar els seu origen. Durant la prospecció es va poder obtenir a Monistrolet una mostra selectiva d'una desena de fragments ceràmics entre els quals hi havia un fragment de tègula romana, encara que la majoria eren produccions altmedievals i la resta eren de factura moderna.

Durant les tasques de revisió de la Carta Arqueològica, el desembre de 2010, es va corroborar que encara es podien observar materials romans a les parets de ponent de la rectoria però no es van poder realitzar noves prospeccions superficials als camps adjacents.

Apareix esmentat al llistat del catàleg de bens protegits de 2014 amb el num. 22 però la fitxa no ha estat publicada (protecció dubtosa)

Observacions:

S'ubica al nord de l'església (fitxa 13) i la rectoria (fitxa 91) de Santa Maria de Monistrol o Monistrolet de Rajadell, en una petita esplanada sobre la riera de Rajadell. L'indret on van aparèixer el 1993 les restes ceràmiques està plantat actualment d'ametllers i està tancat amb una tanca metàl·lica.

El jaciment es troba en l'itinerari del Camí Ral - Via Romana (fitxa 143). L'itinerari més recent del camí que uneix Rajadell i Manresa discorre uns quants metres al nord de Monistrolet, però el 1993 es va documentar vestigis d'un tram de camí amb roderes de carro que es dirigia directament a Monistrolet. Les obres de l'Eix Transversal van destruir un tram de camí empedrat de l'antic camí romà i medieval.

La troballa de restes arqueològiques en superfície a Monistrolet ha estat fruit de diverses prospeccions. El material romà identificat és escàs però suficient per confirmar el jaciment. El 2020 no s'ha pogut accedir al lloc.

Les fotos corresponen a l'IPAC (Carta Arqueològica de la Generalitat) 1. Vista General 2. Camp on hi restes en superfície. 3. Restes romanes a la paret de la Rectoria. Fotos: Xavier Esteve 2010.

Història

El topònim de Monistrolet podria indicar un lloc de culte amb tradició anterior a la reconquesta, d'època visigòtica o paleocristiana. Podria tractar-se d'una àrea de culte, relacionada amb el pas de la via romana, ja fos un temple, una basílica paleocristiana (com la que aparegué a Artés) o un monestir. El material arqueològic recollit prop de l'església i a les mateixes parets de la rectoria confirmen l'existència del jaciment.

Els orígens de l'església medieval de Santa Maria de Monistrol es remunten al segle XI. Des del primer moment Santa Maria de Monistrol va ser parròquia, En aquesta època part de les terres de Monistrol pertanyien al terme de Manresa. La jurisdicció de les terres de la parròquia era en mans de la família Eimeric i de la Seu de Manresa. A partir del segle XVII l'església va patir importants canvis estructurals que eliminaren l'obra de l'antiga església romànica. El 1813, amb l'establiment dels ajuntaments constitucionals i l'abolició dels drets senyoriais, Monistrol i Sant Salvador de Vallformosa s'integraren en el municipi de

Bibliografia

IPAC. Carta Arqueològica. Servei d'Arqueologia. Generalitat de Catalunya.

RAFAT I F (1985); (1986). "Festa de Sant Sebastià".

PIÑERO, Jordi (1994). Noves dades sobre arqueologia romana a Rajadell: la vil·la de sant Amanç i altres jaciments. A DOVELLA 47 pp. 29-36. Manresa.

Martí Castelló, R.; COLOMER i Salomó, J., (setembre-novembre 2002), Memòria del projecte arqueològic: "Prospeccions als Monistrols del Bages", Arxiu Servei d'Arqueologia i Paleontologia Mem.núm. 5028

